

[Taanquist]

Jamen sammenhængen mellem fosterskader og arbejdsmiljø skal ikke fremgå af loven. Det skal kun fremgå af loven, at man er berettiget til erstatning, hvis fosteret er påført en sygdom som følge af moderens arbejde. Det er det eneste, der skal stå i loven, ikke noget om sammenhængen.

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Også dette synspunkt forekommer mig at være indlysende rigtigt. Men der er bare det ved det, at vi meget gerne vil se, hvilke konsekvenser det egentlig vil få, hvordan vi afgrænser den gruppe, inden vi formulerer lovparagraffen. Det er på den baggrund, jeg foreslår, at man lader dette sagkyndige udvalg se på problemet og komme med et forslag. Vi har jo også hele problemstillingen omkring faderen, hvad så med det? Der er mange tekniske problemer forbundet med det her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 106:

Forslag til lov om ændring af automatiske reguleringsbestemmelser i tilknytning til statens udgiftsbudget. (Ændrede reguleringsbestemmelser).

Af finansministeren (Palle Simonsen).
(Fremsat 26/11 86).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Collet (KF):

Dette lovforslag fra finansministeren om ændring af automatiske reguleringsbestemmelser i tilknytning til statens udgiftsbudget er et udmærket lovforslag. De hidtidige automatiske reguleringer af en lang række offentlige ydelser erstattes af én årlig regulering, der fastsættes ved den årlige finanslov, og reguleringen sker så den 1. juli i finansåret.

Der er tale om en betydelig forenkling her, idet lovforslaget omfatter ikke mindre end seks ministerier og en meget lang række forskellige reguleringsordninger. Det er en god modernisering, der er simpel, effektiv og hensigtsmæssig på en lang række områder. For det første er det selvfølgelig godt for borgerne, at Folketinget én gang årligt tager stilling til regulering af de offentlige ydelser. For det andet må vi sige, at metoden er god i lavinflationssamfundet. For det tredje må man sige, at metoden passer fortrinligt ind i de nye offentlige budgetsystemer, hvor vi jo i 1987 for første gang bevilger pris- og lønstigninger forud på finansloven. Samtidig må man da sige, at man giver kommuner og amtskommuner et godt varsel med hensyn til fastsættelse af reguleringssatserne; de får jo godt og vel et halvt års varsel.

Lovforslaget forhindrer ikke, at der gennemføres specielle reguleringer i bredden, hvor man regulerer op og ned. Det skal vi så bare gøre ved speciel lovgivning. Man kan sige, at lovforslaget løser de generelle reguleringsproblemer og ikke forhindrer løsningen af de specielle problemer. Man kan jo stadig væk fastholde reguleringsprocenten, men så ændre på de beløb, som reguleres.

Vi synes kort sagt, det er et fornuftigt og godt lovforslag, der øger overskueligheden og enkelheden inden for et kompliceret område.

Hanne Severinsen (V):

Da Venstres ordfører på området, hr. Fogh Rasmussen, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hans vegne sige, at Venstre kan støtte dette lovforslag.

Forslaget er et led i den afvikling af automatiske reguleringer, som blev indledt straks efter regeringens tiltræden i 1982. I 1982 vedtog Folketinget suspension af den automatiske dyrtidsregulering på såvel det private som det offentlige arbejdsmarked. I maj i år vedtog Folketinget fuldstændig afskaffelse af

[Hanne Severinsen]

den automatiske dyrtidsregulering af lønninger m.v.

Bortfaldet af den automatiske dyrtidsregulering er den mest lønmodtagervenlige politik, der er gennemført i mange år. Resultatet har været, at inflationen på det nærmeste er gået i stå. Den lavere inflation har i høj grad været til gavn for lønmodtagerne. Nu bevarer lønnens købekraft. Selv om lønstigningerne er mindre end tidligere målt i kroner og øre, kan store lønmodtagergrupper nu for første gang i mange år glæde sig over fremgang i realindkomsten.

Det lovforslag, vi behandler her, er et led i denne inflationsdæmpende politik. Ved at fjerne den automatiske pristalsregulering af statens udgiftsbudget lægges et låg over inflationstendenser i samfundet. Det er den første grund til at støtte lovforslaget.

Den anden grund er, at afskaffelsen af de automatiske reguleringer vil give et mere sikkert grundlag for at budgettere finansloven. Fra og med finansloven for 1987 er staten gået over til at budgettere i løbende priser. Det siger sig selv, at dette bliver mere sikkert, når reguleringsgrundlaget er kendt fra finansårets start.

Endelig for det tredje indebærer lovforslaget en kraftig forenkling af reguleringsmekanismerne på statens udgiftsbudget.

Venstre ser også et socialt sigte i dette lovforslag. De sociale pensioner og studiestøtten er holdt uden for lovforslaget. Disse ydelser vil blive reguleret som hidtil efter reguleringspristallet. Mere væsentligt er, at den lave inflation i det hele taget er til størst gavn for de svagest stillede. Regeringens inflationsdæmpende politik er derfor i høj grad et led i en bevidst socialpolitik.

Ingerlise Koefoed (SF):

Når finansministeren taler om ændrede reguleringsbestemmelser, må man selvfølgelig være på vagt, for under denne regering kan det ikke betyde andet end ændringer, der vil ramme de befolkningsgrupper, der har brug for offentlige ydelser, de institutioner, der fungerer på grundlag af automatisk regulerede tilskud fra staten og kommunerne, og de kommuner, i hvis planlægning tilskud til bestemte områder spiller en ikke ubetydelig rolle. Og det er ganske rigtigt.

Dette forslag bør få en meget tung og langsom gang gennem Folketinget. Det har nemlig til hensigt at ændre den automatiske regulering af en lang række tilskud til regulering én gang årligt med en procent, som finansministeren fastsætter i forbindelse med finansloven.

På det kommunale område ophæves f.eks. den automatiske regulering til kommuner med særlig svagt beskætningsgrundlag, til kommuner, der i øvrigt er vanskeligt stillede, og til kommuner, der har store udgifter til særlige foranstaltninger for indvandrere. På boligområdet går det ud over boligsikringen, huslejen i de kommunale pensionistboliger og standardbeløbene for varmetillæg m.v. Der lægges i kroner og øre loft over dagpenge, både sygedagpenge, barseldagpenge og arbejdsløshedsdagpenge, samtidig med at reguleringen bliver årlig, og der gribes ind i beregningen af dagpenge til nyuddannede arbejdsløse. En lang række faste takster, f.eks. forfatterens biblioteksafgift, med faste lovmæssige reguleringsmekanismer udhules, og der ændres på tilskud til museer, zoologiske haver osv.

Med andre ord sker der indgreb på så godt som alle områder med begrundelse i inflationssikring i en tid, hvor inflationen er i bund, og resultatet er udhuling på mange områder og omgåelse af demokratiske procedurer. Finansministeren lægger de enkelte ministeriers områder over i finansudvalget, som ikke modtager deputationer eller andre henvendelser, og hvis medlemmer naturligvis ikke kan have indsigt i alle særområderne.

Det kunne være interessant at høre, hvad kommunerne har sagt til det, og om der overhovedet har været forhandlinger med dem. Hvad siger organisationerne, hvis arbejdsløse medlemmer dette vedrører? Næppe nogen ting, for de er mig bekendt ikke blevet spurgt.

Dette lovforslag synes vi ikke at finansministeren skal komme igennem med i Folketing og finansudvalg, før enkelthederne er blevet behandlet i fagudvalgene af de folketingsmedlemmer, som arbejder med fagområderne, og hvor de kommuner, organisationer og enkeltpersoner, som det vedrører, kan komme til orde med deres synspunkter. SF kan altså ikke gå ind for forslaget.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Fru Hanne Severinsen sagde, at suspensionen af dyrtidsreguleringen og af de automatiske reguleringer i det hele taget var noget af det mest lønmodtagervenlige, som overhovedet tænkes kunne. Man så, hvordan lønnen bevarede sin købekraft.

Jeg vil ikke bestride, at der er nogle grupper, som i øjeblikket har en mindre reallønsfremgang. Der er mange andre, som ikke har det. Men væsentligst er, at nogle af dem, den her lov handler om, nemlig de arbejdsløse, slet, slet ikke har det; de har haft et reelt købekraftsfald på omkring 17 pct.

Aase Olesen (RV):

Det Radikale Venstre er enigt i hovedsigtet med dette lovforslag, nemlig at erstatte den automatiske dyrtidsregulering med en anden reguleringsmekanisme. Det afgørende for os er at sikre, at der ikke sker en udhuling af realværdien af de mange ydelser og satser, som udgør det offentlige udgiftsbudget. Vi hæfter os derfor ved bemærkningerne om de justeringer, der skal ske, såfremt det skøn, der lægges til grund for reguleringen, ikke rammer rigtigt.

I bemærkningerne anføres, at såfremt forudsætningerne ændrer sig væsentligt fra tidspunktet for budgetudarbejdelsen til finanslovens endelige vedtagelse, skal man foretage en korrektion i det afsluttende ændringsforslag til finanslovsforslaget, og hvis der i løbet af finansåret sker ændringer i forhold til den forudsete prisudvikling, vil der ved budgetlægningen for det følgende finansår ske justering af budgetteringsgrundlaget svarende til den ændrede prisudvikling. Det står der i bemærkningerne, og det vil vi hægte vor anbefaling af lovforslaget op på. Vi er altså meget opmærksomme på, at vi ikke hermed risikerer at udhule de ydelser og satser, som er vedtaget i lovgivningen.

Derudover står der i bemærkningerne, at fastlæggelsen af niveauet for de enkelte ydelser sker i de enkelte love, og det håber jeg er rigtigt. Jeg må sige, jeg er noget forbavset over, at samtlige satser er opført i dette lovforslag, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om det er korrekt forstået, at dette alene er en teknisk formalitet. Er det rigtigt, hvad der står i bemærkningerne, at man kan

fastlægge niveauet for satserne i de enkelte love?

Jeg lægger mærke til, at man har opført satser fra en bistandslov, som vi ikke har vedtaget endnu; men jeg går jo altså ud fra, at den bliver vedtaget. Men jeg går også ud fra, at Folketinget fortsat kan rette på satserne, hvis et flertal finder, at de ikke er i orden.

De sociale pensioner og Statens Uddannelsesstøtte er holdt uden for lovforslaget. Fastholdelsen af en egentlig, gammeldags pristalsregulering har haft det gode resultat, at pensioner og Statens Uddannelsesstøtte har udviklet sig hurtigere end priser og lønninger siden 1982. Det er nok svært at få nogen til at garantere, at det fortsat vil være tilfældet, og på lang sigt må man vel også gå ind for en parallel udvikling, men vi vil alligevel forbeholde os muligheden for at vurdere dette spørgsmål, når ordningen har fungeret et stykke tid. Det kan meget vel blive rimeligt at inddrage pensioner og Statens Uddannelsesstøtte under denne regulering.

Med de ord vil jeg anbefale forslaget til en grundig udvalgsbehandling. Jeg ved ligesom ordføreren for Socialistisk Folkeparti ikke rigtig, hvordan man kommer på skudhold af det i de enkelte udvalg. Det er måske heller ikke nødvendigt, hvis finansministeren kan sige, at der er tale om ren teknik. Hvis det er det, så kan man vel godt bede de respektive ministerier om at gå de enkelte poster igennem. Jeg kan da i hvert fald se en enkelt sats, som mangler i bistandslovsafsnittet, nemlig lovens § 8.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Fru Aase Olesen hægtede sin anbefaling af forslaget op på de bemærkninger til lovforslaget, som handler om, at hvis forudsætningerne ændrer sig væsentligt fra tidspunktet for budgetlægningen til den endelige vedtagelse, skal der korrigeres, og hvis der sker ændringer i forhold til den forventede prisudvikling, vil der ske en justering af budgetteringsgrundlaget året efter.

Så vil jeg godt spørge fru Aase Olesen: hvad er væsentlige ændringer af forudsætningerne? Er det ikke altid en politisk vurdering? Vil det ikke give anledning til politiske

[Elisabeth Bruun Olesen]

studehandler og slagsmål omkring finansloven?

Og til det sidste, fru Aase Olesen var inde på, om, at det her blot var teknik, og at fastlæggelsen af niveauet skulle ske i de enkelte love, vil jeg sige, at fru Aase Olesen glemte de første ord i den sætning. Der står: »i det omfang der er behov«. Hvem skal vurdere, i hvilket omfang der er behov? Det skal den til enhver tid siddende regering vel. Det vil sige, at den til enhver tid vil kunne beslutte, om der er behov eller ej, og hvis man politisk ikke mener det, så vil man ikke gøre noget.

Og lige til sidst: omkring arbejdsløshedsforsikringen siger man godt nok, at man vil regulere den ved lov, men man laver alligevel i dette lovforslag et helt afsnit, der siger noget helt andet.

(Kort bemærkning).

Ingerlise Koefoed (SF):

Fru Aase Olesen mente, at hvis der her skulle vise sig at være tale om rent tekniske ændringer, så kunne man måske acceptere, at de enkelte ministerier ikke havde noget med det at gøre. Men jeg mener alligevel, at der er en forskel på det her – uanset om det er teknisk eller ej – og tidligere ændringer i reguleringerne, fordi vi altid tidligere, i hvert fald i de udvalg, jeg har haft med at gøre, har fået forslaget fra den enkelte minister som en ændring af en bestemt lov. Vi har behandlet det her i folketingsalen og i de udvalg, som har med den minister at gøre, og vi har stillet spørgsmål i fagudvalgene om det. Jeg ser en fare for, at det hele forsvinder hen i finansudvalget på denne her måde, og det er det, jeg ikke vil acceptere. Jeg mener, de enkelte udvalg må inddrages.

(Kort bemærkning).

Agerschou (SF):

Man kan tydeligt se, at finansministeren med dette lovforslag er inspireret af østeuropæisk planøkonomi. Jeg synes, det er noget kludder. I afsnittet om kontanthjælp nævnes f.eks. de beløb, der er nævnt i § 37, stk. 2, 1. pkt., og de fremgår af bistandsloven. Men hvad med de beløb, der er nævnt i 2. pkt. i det kontanthjælpsforslag, vi formodentlig vedtager inden jul? Hvordan bliver de regu-

leret efter det forslag, finansministeren nu har fremsat?

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Til fru Elisabeth Bruun Olesen kan jeg sige, at vi må henholde os til det, der står i bemærkningerne om, at der i det følgende finansår vil ske en justering, der svarer til den ændrede prisudvikling. Der er ikke nogen form for vurdering dér; vurderingen sker, fra man kommer med et budgetforslag, og så til udarbejdelsen af finansloven. Det er jo nogle vurderinger, som normalt ikke ligger i Folketinget. Folketinget får forelagt et finanslovsforslag, og hvis Folketingets flertal ikke er enigt i reguleringsprocenten, må Folketingets flertal jo lave en anden. Det er alene et forslag, og vi behøver ikke her at diskutere, hvordan Finansministeriet og Budgetdepartementet vil klare de ting.

Det afgørende er, at hvis en ydelse ikke følger prisudviklingen, så sker der en regulering.

Birgith Mogensen (CD):

Da vor ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på CDs vegne sige, at vi finder dette lovforslag fornuftigt, og at vi betragter det som en naturlig opfølgning af det nye budgetteringsprincip for finansloven.

Forslaget berører mange ressortområder og dækker en lang række love, som jeg ikke ved denne lejlighed skal gå i detaljer med. Den erklærede hensigt med forslaget, nemlig at begrænse inflationen, er vi enige i, ligesom da vi i maj støttede ændringen af pristalsreguleringen af lønninger m.v.

Vi kan altså tilslutte os ministerens forslag.

Arne Bjerregaard (KRF):

Dette er et forslag, som Kristeligt Folkeparti gerne støtter, og som specielt jeg varmt støtter. Jeg har fremført mangfoldige gange op gennem 1970'erne, at de automatiske reguleringer var en af årsagerne til den manglende mulighed for økonomisk styring i dette samfund. Lad mig straks sige, at så vidt jeg forstår det, er der da stadig væk mulighed for at ændre de forskellige lovområder. Det kan man jo gøre, så tit man ønsker det; der er ingenting, der bremser for det i lovforslaget.

[Arne Bjerregaard]

Det, man laver her, er en god forenkling, således at vi har en fælles regulering efter en fælles takst, som vi finder frem til, og med dette mener jeg at der er givet de nødvendige muligheder for at få en rimelig samfundsøkonomisk styring i fremtiden.

Pia Kjærsgaard (FP):

En fast årlig regulering skal være det sidste nye. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal det på de fleste områder ske ved, at reguleringen træder i kraft den 1. juli 1987.

Men er det nu også rigtigt, det, der står? Jeg kan henvise til de enkelte ministeriers områder: indenrigsministeren vil have en regulering for 1988 med en procent for det pågældende år. Boligministeren vil have en procentsats, der er fastsat det foregående år. Socialministeren vil ikke blot have en regulering med en fast procent, men også, at beløbet afrundes til hele kroner. Arbejdsministeren har en fiks variation af begreberne, nemlig ved at regulere en gang årligt den 1. juli, hvis det altså er en mandag, ellers skal det ske fra den mandag, der ligger nærmest den 1. juli.

Ja, der er mange variationer, og det er meget underholdende, men har man overhovedet tænkt på, om der var steder, der ikke behøvede en forhøjelse? Det kunne f.eks. være de halvt skjulte tilskud til virksomhederne herhjemme, der omfatter tilskud til unges løn på 37 kr. i timen. Det er utroligt, at der er virksomheder, der ikke har benyttet det tilskud, som fordrejer konkurrenceforholdene urimeligt.

Også på kulturministerens konti kunne der tiltrænges en opbremsning, for ikke at glemme boligministeren, der har en række udviklede tilskudsordninger, der skal have en årlig regulering.

Fremskridtspartiet har hidtil ikke taget et medansvar for den underskudsforretning, skiftende regeringer har ført. Vi har klart givet vores nej til finansloven, når underskudsloven er blevet fremlagt, og så længe det fortsætter, bevarer vi vores afstandtagen.

Da dette lovforslag fra finansministeren vedrører denne berygtede lov, må vi endnu en gang sige nej, hvilket hermed er gjort.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Lovforslaget vil betyde en betydelig forenkling af de mange forskellige eksisterende reguleringsordninger, står der i bemærkningerne til lovforslaget. Jeg skal ikke bestride, at der er tale om en forenkling; men sikken én, vil jeg sige.

Jeg vil også give hr. Collet ret i, at der er tale om en ganske betydelig forsimpning, men om det er en modernisering, der er af den gode slags, vil jeg sætte spørgsmålstegn ved. Jeg vil nærmere kalde det for en modernisering, der er af en sådan art, at man hellere burde undlade at foretage den.

Den såkaldte forenkling trækker beslutningsprocessen og diskussionerne væk fra de relevante ministerier og udvalg og ind i ét udvalg, finansudvalget. Det vil sige, at regeringen nu kan sidde og gøre regulering af alt – fra begravelseshjælp over boligen til dagpenge – til genstand for slagsmål og diverse studehandler i forbindelse med vedtagelsen af den årlige finanslov. Jeg mener faktisk, at forenklingen er i stil med den forenkling, Bonnerupudvalget først tænkte sig, om dagpenge til personer med social pension; det ville nemlig have den forenklet helt væk.

VS går ind for forenklinger, men så sandelig ikke forenklinger af den type, hvor forenklingerne bliver til en forringelse.

I bemærkningerne til forslaget står der, at reallønsfaldet er bremset og afløst af en positiv reallønsudvikling. Dette er en sandhed med modifikationer. Nogle grupper har en reallønsfremgang, det skal jeg ikke benægte; andre, bl.a. de offentligt ansatte, har det ikke, ej heller de lavtlønnede kvinder inden for HK-området.

De arbejdsløse har det under ingen omstændigheder. Deres reelle købekraft er faktisk blevet kraftigt forringet i den periode, hvor ministeren skriver at man med glæde har kunnet se at den inflationære udvikling er gået i stå. Deres købekraft er faktisk blevet forringet med op imod 20 pct. Det er bl.a. for denne gruppe, som stadig væk er meget, meget stor, og som efter alt at dømme bliver større i de kommende år, at regeringen ønsker den automatiske dyrtidsregulering sat ud af kraft og erstattet af en årlig regulering, der fastsættes på den årlige finanslov.

Der står godt nok i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at man påtænker at regulere dagpengenes højeste beløb under hensyntagen til lønudviklingen, hvorved for-

[Elisabeth Bruun Olesen]

sikringsprincippet fastholdes, men samtidig står der i lovtæksten i kapitel 6, Arbejdsministeriet, at lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. skal ændres således, at § 47 affattes på en sådan måde, at beløbet reguleres én gang årligt, den 1. juli, med en procent, der fastsættes på finansloven for det pågældende år. Der er altså en modsætning dér.

Så bemærkede jeg, at fru Aase Olesen ikke kommenterede mine bemærkninger om ordene »i det omfang der er behov for at anlægge en bredere vurdering, kan man gøre det i de enkelte love«. Det læser jeg på den måde – og der er også kun givet ét eksempel på det – at det vil være undtagelsen snarere end reglen.

Hvis Det Radikale Venstre mener, at man skal have en regulering, der svarer til prisudviklingen og som en konsekvens også til den ændrede prisudvikling, hvad er så begrundelsen for, at f.eks. SU er holdt udenfor? Jeg forstår det på den måde, at man ønsker, at SU skal have en bedre regulering end den regulering, lovforslaget omfatter. Men er det meningen, at SU skal have en bedre regulering end prisudviklingen, og ønsker Det Radikale Venstre en regulering, der svarer til prisudviklingen?

Helle Degn (S):

Baggrunden for lovforslaget er budgetreformen, og ifølge den skal der fremover budgetteres i løbende priser på statens udgiftsbudget. Ideen med at få bedre fat om den økonomiske styring har Socialdemokratiet fået for længe siden, ja, faktisk startede vi med det. Knud Heinesen satte i sin tid hele denne proces i gang for at sikre et bedre overblik over statsregnskabet og bedre styrimmekanismer for Folketinget.

Hovedprincippet i dette forslag er en permanent suspension af alle automatiske reguleringer, herunder lønninger, bloktilskud til kommuner og amter, særtilskud til kommunerne, tilskud til Hovedstadsrådet, sygesikringen, boligsikringen, dagpenge, børnetilskud, social bistand, socialindkomst, arbejdsløshedsforsikring, efterløn, arbejds- og beskæftigelsestilskud til ledige. Det var en mundfuld.

Ideen i lovforslaget er, at reguleringsprocenten fremover skal fastsættes i finansloven

med en fast procent. Derefter justeres, når året er omme.

Socialdemokratiet går ind for ideen om en årlig regulering i løbende priser via finansloven, men det synes, som om regeringen ikke helhjertet og konsekvent gør det. Eller ligger der med dette forslag skumle hensigter bag? Det må man jo spørge om, for hvorfor er lige specielt de sociale pensioner og uddannelsesstøtten undtaget fra den såkaldte rent regnskabsmæssige justering? Er det mon ikke, fordi der ikke gives fuld dækning for prisudviklingen med den foreslåede reguleringsmodel? Eller hvad er den begrundelse, regeringen vil anvende over for offentligheden, når man ellers siger, at det handler om ren teknik? Det synes jeg Folketinget skal have et svar fra finansministeren på.

Man kan heller ikke befri sig for tanken om, at regeringen selvfølgelig overvejer, om et valg snart er i vente, og alene på den baggrund ønsker pensionerne og uddannelsesstøtten undtaget i ordningen.

Socialdemokratiet kan selvfølgelig ikke tilslutte sig lovforslaget, hvis det medfører, at den hidtidige suspension af bl.a. reguleringen af dagpengene til de arbejdsløse ikke bliver modvirket og sygedagpengemodtagerne ikke godtgøres deres efterslæb, noget, som Socialdemokratiet også i denne folketingsssamling har stillet forslag om. I modsætning til regeringen finder vi det ganske påtrængende at støtte denne gruppe og ikke yderligere trampe på de arbejdsløse eller syge og yderligere udbygge forskelle i befolkningen; men det er klart regeringens politik at skabe forskel.

Hvilke elementer eller komponenter der skal indgå, når reguleringsprocenten skal fastlægges, må vi have en lidt nøjere afklaring af. Vi må vide, hvem det er, der regner procenten ud. Vi må vide, om det er finansudvalget, der får forelagt sagen til drøftelse. Spørgsmål til alle de ministerier, som er omfattet af forslaget, vil Socialdemokratiet sørge for at vi får arbejdet lidt nærmere med.

Vi må også høre lidt om konsekvenserne f.eks. for Hovedstadsrådet, Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen. De har jo kun fået spørgsmål ud til høring, men har ikke været involveret i en egentlig drøftelse. Konsekvenserne synes jeg Folketinget skal kende.

Vores erfaringer med de hidtil kendte reguleringsmekanismer har været, at de svage-

[Helle Degn]

ste grupper ikke har fået indhentet de pris- og lønfterslæb, de var berettigede til, og det er selvfølgelig baggrunden for, at vi har ønsket fastlæggelsen af niveauet for de enkelte ydelser vurderet i en bredere sammenhæng.

Det nævner finansministeren i sin forelæggelsestale muligheden for at gøre, og han bruger straks denne begrundelse over for pensionisterne og de unge og glemmer straks de arbejdsløse og de syge, men det vil vi ikke fra Socialdemokratiets side.

Jeg vil også gerne spørge finansministeren, hvilke forslag der vil komme i halen på dette forslag. For der er ligesom nogle antydninger på side 8 i bemærkningerne om, at vi kan vente os nogle forslag.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig princippet, men ikke dette lovforslag, fordi vi ganske simpelt ikke har tillid til, at regeringen har andet end skumle hensigter om at gøre suspensionen af f.eks. reguleringen af arbejdsløshedsdagpengene til en fast ordning uden at ville lave den sociale genopretning, der vil være et ekstremt behov for, efter at denne regerings tid er afsluttet.

Socialdemokratiet kan tilslutte sig princippet, men ikke lovforslaget. Finansministeren umuliggør selv dette ved de indledende bemærkninger til lovforslaget. Frit citeret – altså en friere gengivelse af side 8 i lovforslaget:

»Dette forslag skal ses i sammenhæng med regeringens antiinflationspolitik, hvor hovedingredienserne, som vi hidtil har set dem, har været suspension af dyrtidsreguleringen på det offentlige og det private arbejdsmarked fra 1982 og videre til ophævelse af reguleringen af arbejdsløsheds- og sygedagpengene. Nu vil man ophæve reguleringerne på en lang række andre ydelser, som hovedsagelig skulle være kompensation til de svageste grupper.«

Når lovforslaget skal ses i denne sammenhæng, har ministeren selv ødelagt muligheden for, at Socialdemokratiet kunne opfatte det som andet end en teknisk justering, selv om vi synes, at det havde været en fornuftig beskrivelse af en justering af statens udgiftsbudget.

Finansministeren (Palle Simonsen):

Først tak til de ordførere, som har støttet lovforslaget. Så vil jeg godt mere generelt i

forhold til de meget skarpe kritikere – det er selvfølgelig ikke mindst fru Ingerlise Koefoed og fru Elisabeth Bruun Olesen og så delvis fru Helle Degn – prøve at aflive nogle myter omkring dette forslag. Fru Helle Degn forstod jeg dog sådan, at egentlig kunne man godt lide forslaget, men man havde meget svært ved at finde argumenterne for, hvordan man kunne støtte det, når det kom til stykket. Det var egentlig det, der var hovedproblemet; princippet mødte ikke så megen modstand.

Det, det drejer sig om med dette lovforslag, er for alle de ydelser, som tidligere har været reguleret efter reguleringspristallet, at finde en mekanisme, som sikrer mod udhuling i forhold til den prisudvikling, der finder sted. Det er det, det drejer sig om, hverken mere eller mindre.

Det forhindrer ikke, at man kan regulere for andre ting, som det f.eks. er nævnt på dagpengeområdet. Hvis der eksempelvis finder regulering sted i forhold til en lønudvikling, ja, så er det en regulering, som diskuteres i forbindelse med de respektive lovforslag.

Jeg vil gerne spørge de skarpe kritikere af dette lovforslag: hvad har man tænkt sig at sætte i stedet? Reguleringspristallet er afskaffet som beregningsgrundlag for de ydelser, der er tale om her, og hvis jeg tænker nærmere over fru Helle Degns indlæg, har jeg lyst til at sige, at jeg dog aldrig har forestillet mig, at Socialdemokratiet stillede forslag om genindførelse af det. Det har jeg aldrig kunnet lytte mig til, og hvis det ikke er tilfældet, skal man altså have en anden mekanisme. Dette er mekanismen, som alene sikrer mod den udhuling, der sker gennem den prisudvikling, der finder sted.

Man taler om, at så kan man snyde, og om, hvad der nu er væsentligt, og hvad der ikke er væsentligt. Jeg gør opmærksom på, at Folketingets finansudvalg har vedtaget et budgetteringsprincip for finanslovforslaget, netop budgettering i løbende priser. Det er den mekanisme, der er anvendt her, og et finanslovforslag skal naturligvis, inden det vedtages, være udarbejdet på en sådan måde, at det er så tæt som overhovedet muligt på de skøn, man har for udviklingen i det kommende finansår. Der finder jo regulering sted på alle andre poster, og hvis der er ændrede skøn lige før finanslovforslagets vedtagelse,

[Finansministeren]

så korrigeres der. Dette forslag er ikke spor anderledes, det går ind i den mekanisme, og derfor er det en tro kopi af den måde, som man regulerer på i forhold til prisudviklingen på finanslovens konti som helhed.

Fru Helle Degn spurgte – men der var også andre, der var inde på det – om der nu lå noget mærkeligt gemt bag dette, at regeringen fastholder, at folkepensionen og SU fortsat reguleres efter reguleringspristallet. Situationen er sådan set ganske enkel. I efteråret 1982, da regeringen tiltrådte, fremsatte vi forslag om suspension af dyrtidsreguleringen for den kommende 2-årige periode og foreslog, at der blev indført procentregulering, nemlig 4 pct., for den kommende overenskomstperiode for alle de sociale ydelser, vi taler om her. Det følte regeringen var et bedre forslag end at fortsætte med reguleringspristallet, men et flertal i Folketinget sagde, at det var bedre at fortsætte med reguleringspristallet, og på samme måde har et flertal i Folketinget fastholdt reguleringen af SU efter reguleringspristallet. Da man så i foråret afskaffede den automatiske regulering efter reguleringspristallet på disse områder, var der et politisk flertal, som sagde: »Det gør vi dog ikke, når det drejer sig om folkepension og SU.«

Det er sådan set en videreførelse af de beslutninger, der er truffet først i efteråret 1982 og igen i forbindelse med afskaffelsen af regulering efter reguleringspristallet på en række områder minus de to. Det er således alene et spørgsmål om at tage højde for, hvad Folketinget har besluttet, og derfor ligger der intet gemt i det.

Jeg forstår godt fru Aase Olesens bemærkninger om, at når man nu ser på disse ting, så kunne det da være, at det var bedre, der var ensartede regler på alle områder. Det er helt klart. Vi har sådan set fra regeringens side kun videreført tidligere beslutninger, og nu mener vi, at man skal have erfaringer fra det, der nu er foreslået, før man regulerer på det, for der er jo faktisk ingen, der kan sige, hvad der er bedst. Det tror jeg ikke nogen kan stille nøjagtige regnestykker op for, før vi har set, hvordan det fungerer.

Men det afgørende er, at der er ingen, der har til hensigt at snyde på vægten på nogen måde. Det her er en regulering i forhold til den forventede prisudvikling, og som det også fremgår af bemærkningerne, er det jo

efter budgetreformens principper. Hvis det første skøn ikke holder stik, så justerer man, og når man vedtager en ny finanslov året efter, så justerer man også i forhold til den faktiske udvikling, der har fundet sted, på nøjagtig samme måde som man gør det på en hvilken som helst anden konto.

Derfor er der heller ikke grund til, som fru Ingerlise Koefoed var inde på, at tale om, at vi næsten suspenderer demokratiet; det var noget i den retning, at fru Ingerlise Koefoed udtrykte sig. Det er der jo ikke tale om. Da man i sin tid gennemførte en regulering efter reguleringspristallet, går jeg ikke ud fra, at man sad og diskuterede det i alle ressortudvalgene. Det her er en anden måde at regulere på. Det er klart oplyst, hvad det er for nogle områder, og det er lige bestemt de områder, hvor man tidligere regulerede efter reguleringspristallet, bortset fra folkepension og SU. Det behøver da ikke nogen nærmere diskussion i de enkelte ressortudvalg; det turde være ganske klart, hvad det drejer sig om.

Hvis der skal finde en anden form for regulering sted, så skal det stadig væk ske via den separate lovgivning, og det er dog til syvende og sidst altid Folketinget, der afgør, hvordan disse reguleringer så skal finde sted.

Jeg håber, jeg dermed har givet indtryk af, at der altså har dannet sig mange myter, som er fuldstændig ubegrundede.

Fru Aase Olesen spørger om beløbsfastsættelsen og kritiserer lidt, at der for bi-standshjælpens vedkommende er fastlagt beløb, som fremgår af kontanthjælpsforslaget, der endnu ikke er vedtaget af Folketinget.

Nuvel, men det er et spørgsmål om at være så ajour som overhovedet muligt. Det, det handler om, er, at det her jo kun er teknik. Det er en fastsættelse af en reguleringsform for det til enhver tid gældende niveau i de enkelte lovgivninger. Det er jo det, det drejer sig om.

Folketinget har masser af gange ændret love, hvor man har set beløb, som var anderledes end de faktiske beløb. Det afgørende er stadig væk, at det alene er de satser, som bliver vedtaget i de respektive lovgivninger, som reguleres efter dette princip, så hvis der skulle blive uoverensstemmelser ved vedtagelsen af kontanthjælpsforslaget, spiller det ingen rolle, for det er det, der bliver vedtaget i kontanthjælpsforslaget, der bliver reguleret

[Finansministeren]

efter det system, der ligger her. Dermed håber jeg også at jeg har aflivet den myte.

Så vil jeg godt sige til fru Helle Degn, der taler om satsene på dagpenge og andre områder, at der er jo ingen, der forhindrer Socialdemokratiet i på tværs af den reguleringsmekanisme, som her lægges frem for Folketinget, at forhøje dagpengesatserne. Det har Socialdemokratiet jo allerede fremsat forslag om, og det forslag kommer ikke i konflikt med denne ændring. Jeg har ikke indtryk af, at fru Helle Degn får flertal for forslaget, men det er jo en anden sag. Det væsentlige at fastslå er, at forslaget ikke er i strid med dette her, for hvis fru Helle Degn fik flertal for det forslag, så var det de nye satser, der skulle reguleres efter dette system.

Der er heller ikke noget med at have andre forslag i ærmet på dette område, som fru Helle Degn antyder, i hvert fald ikke forslag, der vedrører denne proces. Vi har pillet de love ud, som hidtil har været reguleret efter reguleringspristallet, bortset fra folkepension og SU. Så enkelt er det, og derfor er der ikke noget mere at have i posen på nogen måde. Jeg tror, jeg dermed har besvaret spørgsmålet.

Jeg vil gerne til slut sige, at jeg tror, det er meget afgørende at fastslå, at det her sker efter samme principper som budgettering i løbende priser, at der ikke kan eller skal snydes på vægten i disse sammenhænge. Det kan man jo ikke gøre, hvis et finanslovforslag skal være seriøst. Til syvende og sidst er det Folketinget, der vedtager finanslovforslagene. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er, hvad der måtte besluttes om regulering i øvrigt i forhold til andre udviklingstendenser i samfundet. Eksempelvis er løn i forhold til dagpenge et spørgsmål, der alene vedrører dagpengelovgivningen. Sådan vil det også være på alle andre områder. Lad mig som et praktisk eksempel nævne, at når der med mellemrum tilbage i tiden er sket en regulering af folkepensionen, f.eks. i forhold til indgåelse af en overenskomst, så har det dog aldrig været antastet af, at folkepensionen var reguleret efter reguleringspristallet. Det er et godt praktisk eksempel på, at den slags jo altid har fungeret på den måde.

Som sagt håber jeg, at man, når lovforslaget nu kommer til behandling i finansudvalget, vil nå frem til en mere realistisk vurde-

ring af, hvad det egentlig er, der ligger i det, således at vi kan nå frem til et system, som jeg er enig med dem i, som har været inde på det, faktisk er en meget enkel måde at løse et problem på, som skal løses.

Alternativet, hvis man ikke gennemfører en sådan løsning, er, at så bliver der ingen regulering. Det bliver jeg nødsaget til at sige til de store kritikere.

Helle Degn (S):

Jeg takker for ministerens bemærkninger og vil bare fastslå, at regeringen altså også med dette udspil over for Folketinget og over for vælgerne fastslår, at man ikke på noget tidspunkt har under overvejelse at give nogen form for kompensation for suspensionen af de reguleringer, man har gennemført i forhold til de arbejdsløse og på sygedagpengområdet.

Desuden vil jeg stille et spørgsmål til finansministeren. Mig bekendt ser det ifølge de høringssvar, som Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen har givet finansministeren, ud, som om disse foreninger kan fortælle om, at der udestår nogle beløb, som man altså så ikke har fået udvekslet; det kan være bloktilskud osv. Derfor vil jeg spørge finansministeren: er det så regeringens hensigt, at der ikke skal gives nogen form for kompensation for de manglende reguleringer, der burde foregå i forhold til Hovedstadsrådet, kommunerne og amterne?

Ingerlise Koefoed (SF):

Nu har jeg såmænd ikke så forfærdelig meget imod myter og eventyr. Jeg kan godt lide at læse sådan nogle, og det kan da også godt være, at jeg har læst flere myter ind i lovforslaget, end der måske er i det. Men det vil jeg så prøve på at få opklaret dels ved spørgsmål i finansudvalget, dels ved at bede mine partifæller om at spørge i de andre udvalg, som disse ændringer vedrører.

Men jeg vil gerne spørge finansministeren, hvordan jeg nu kan være sikker på, at det ikke drejer sig om en lovændring, som egentlig vedkom kulturudvalget, når man med de forslag ændrer den årlige 4 pct.s regulering af forfatterafgiften til en årlig regulering fastsat i finansloven. Der står direkte 4 pct. Det har ikke noget at gøre med reguleringspristallet. Jeg kan ikke vide, om det bliver bedre

[Ingerlise Koefoed]

eller dårligere, men jeg mener, det er en lovændring, som kulturudvalget burde have haft mulighed for at diskutere og tage stilling til.

Jeg mener også, når jeg læser på side 6 i nr. 5 vedrørende § 51, at man ændrer satsen for dagpenge til nyuddannede fra de $\frac{1}{10}$ af mindstenormallønnen til de 80 pct. af de højeste dagpenge, at så er der tale om en direkte ændring i en lov og ikke noget, man bare kan gøre her. Om det bliver bedre med de 80 pct., end det var med de $\frac{1}{10}$, har jeg ikke taget stilling til, men jeg mener faktisk, at man med dette lovforslag foretager noget, som ikke er rigtigt. Derfor mener jeg stadig væk, at forslaget ikke burde henvises til finansudvalget. Det burde ikke være fremsat af finansministeren, men af de enkelte ressortministre, og behandlet i de enkelte udvalg.

Jeg mener heller ikke, det er nogen myte, at hvis Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen skulle have nogen indvendinger imod dette lovforslag, så har de ingen steder at gå i deputation. De kan løbe finansministeren på dørene, men de kan ikke komme i kontakt med os, der sidder i fagudvalgene, for finansudvalget modtager ikke deputationer. Det samme gælder organisationerne, som måske havde et eller andet at sige, bl.a. om spørgsmålet om dagpengene til de nyuddannede. Det kan godt være, at det i sidste ende er mig, der læser myter, men én ting er i hvert fald klar: det foregår anderledes, end det efter vores mening burde foregå.

Aase Olesen (RV):

Jeg takker finansministeren for klargøringen, og jeg beklager, at jeg ikke var opmærksom på, at der altså er tale om den gældende lov. Når vi taler om bistandsloven, er det også den gældende lov, det står faktisk også i bemærkningerne. Undskyld, at jeg ikke havde fået set efter dér.

Men så vil jeg godt spørge: når vi så skal ændre den gældende lov, så kan det være, der opstår nogle satser og begreber, som ikke findes i denne lov; betyder det så, at denne lov, når vi nu får vedtaget en anden bistandslov efter nogle lidt andre principper end den gældende, også skal undergives første, anden og tredje behandling og ændres, for ellers passer de satser ikke? Det hjælper jo ikke, at man bare siger, at så skal man

regulere, for det er nogle helt andre satser, der kan opstå. Hvis man skulle tage udgangspunkt i forslaget til ændret kontanthjælp, er der i hvert fald nogle satser, der mangler. Men jeg indrømmer, at der ingen fejl er i det, der er lavet her, når det er den gældende lov, der er tale om.

Det andet, jeg ville sige, var til VS' ordfører, som spurgte, hvorfor man arbejder med to reguleringer, men jeg synes egentlig, at forklaringen fremgår af den kritik, der er rejst. Vi har ikke ønsket at give næring til nogen form for mistillid med hensyn til, at vi ønskede en fortsat dyrtidsregulering af såvel de sociale pensioner som Statens Uddannelsesstøtte, og derfor har vi sagt: den kører vi videre med. Men om den bliver bedre eller dårligere end den nye regulering, kan man jo ikke sige noget om, idet det bl.a. afhænger af, hvordan det vil gå med prisen på energi. Energipriserne er holdt ude af den almindelige dyrtidsregulering, men energipriserne er med i den nye regulering. Det vil altså afhænge af, om vi får faldende energipriser eller stigende energipriser.

Vi har ikke ønsket at give nogen form for anledning til kritik af, at man nu skulle regulere pensioner dårligere, end man har gjort hidtil.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Finansministeren sagde meget klart, at man kunne tage denne regulering, eller også fik man ikke nogen.

Jeg vil bede finansministeren præcisere, hvad det betyder i kroner og øre, at man går over til denne reguleringsmekanisme, hvor reguleringen skal ske på grundlag af den forventede prisudvikling for det kommende finansår, og hvad det betyder, hvis man stadig havde den gamle reguleringsmekanisme på grundlag af Danmarks Statistiks timelønsindeks for industriens arbejdere. Hvad betyder forskellen i kroner og øre for den enkelte?

Dernæst vil jeg følge fru Aase Olesens spørgsmål op: Mange steder i bemærkningerne skriver man meget tydeligt, at man ønsker, at det af loven meget klart skal fremgå, hvor store dagpengene og sygedagpengene er, osv. Derfor står det udtrykkeligt nævnt pr. uge. Sygedagpenge, der udbetales af en arbejdsgiver, kan ikke udgøre mere end 2.052

[Elisabeth Bruun Olesen]

kr. for en uge osv. Det står præciseret så mange gange.

Lige før sagde finansministeren, at denne lovgivning ikke var til hinder for, at man f.eks. i loven om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring gav dagpengene et løft, sådan at der kunne gives en højere ydelse – jeg vil ikke sætte kroner og øre på. Betyder det, at vi, hver gang man får en højere ydelse i en anden lov, skal ændre denne lovgivning? Da finansloven blev vedtaget, stod der jo i kroner og øre, hvad intentionerne var, og det er altså nu 2.052 kr. Hvis der nu kunne skabes politisk flertal – det er måske utopisk tænkt med denne sammensætning af Folketinget, men alligevel – om fire eller fem måneder, skulle vi så også ændre denne lovgivning? Hvis det er sandt, er det så ikke en meget upraktisk måde at gøre det på?

(Kort bemærkning).

Helle Degn (S):

Jeg har lyst til at stille et enkelt spørgsmål til fru Aase Olesen i anledning af bemærkningen om, at de Radikale ikke ønsker, at der skabes anledning til kritik af, at pensionerne reguleres dårligere. Så kunne man spørge, hvorfor det ikke gælder alle de andre områder, det sociale område og alle de andre områder. Det kunne jeg godt tænke mig at få et svar på, for Socialdemokratiet nærer netop den frygt, at reguleringsmekanismerne her skulle blive dårligere, end de i forvejen er for de dårligst stillede.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Den regulering, man lægger op til her, er efter min bedste vurdering betydelig bedre end den, man har haft siden 1982. Siden 1982 er der sket en forringelse af satserne i forhold til priserne; det tror jeg også socialministeren vil erkende. Det har været nødvendigt for at få orden på statens budget, men nu har vi den orden, og så skal vi selvfølgelig ikke fortsætte en udhuling af de sociale ydelser. Det er det, der ligger i det.

Men hvorvidt denne regulering bliver bedre eller dårligere end den gammeldags pristalsregulering – vel at mærke den, der blev vedtaget i 1979, hvor man ødelagde den gammeldags pristalsregulering, kan man sige,

idet den socialdemokratiske regering foreslog energipriserne taget ud, fordi, som man sagde, vi ikke bliver rigere af, at vi skal betale højere oliepriser – kan vi ikke sige i dag, for det afhænger, som jeg sagde, bl.a. af, om oliepriserne vil gå op eller ned, og det er der jo ingen der kan sige noget om. Vi kan bare sige, at vi er enige med regeringen om, at vi på bare lidt længere sigt selvfølgelig skal regulere disse satser på samme måde som andre; hvis denne her regulering bliver bedre, skal SU, folkepensionen og de øvrige sociale pensioner naturligvis reguleres på samme måde.

Finansministeren (Palle Simonsen):

Fru Helle Degn stiller to spørgsmål, om regulering dels af dagpenge, dels af bloktilskuddene.

Lad mig først om dagpengene sige, at der ikke skal være nogen tvivl om, at regeringen ønskede maksimumsatserne både på arbejdsløshedsdagpenge og på sygedagpenge fastfrosset gennem en periode, og det var de, indtil man gennemførte en forøgelse på 2 pct. i vinter; dermed havde man standset fastfrysningen.

Det, der ligger i dette forslag, er bare en videreførelse af reguleringen. Fastfrysningen hørte op i forbindelse med gennemførelsen af de 2 pct.s forhøjelse for ca. et halvt års tid siden. Dermed er det også ganske klart svaret, at vi skal fastholde det niveau, der er på nuværende tidspunkt, men sikre det mod udhuling i forhold til prisstigningerne. Hertil følger vi, at der ikke er noget til hinder for, at man gennemfører en forhøjelse af dagpenge maksimum i fremtiden i forhold til den lønudvikling, der måtte finde sted. Det er den mulighed, der eksisterer.

Hvad angår spørgsmålet om Kommunernes Landsforening, vil jeg kun sige, at Kommunernes Landsforening mig bekendt ikke har haft nogen indvendinger imod selve det, at vi går over til at regulere efter den metode.

Det, man kan have indvendinger imod – men det er stadig væk ikke dette bord – er, om der nu er noget andet, der skulle have været kompenseret for, osv. Men det har altså ikke noget med denne diskussion at gøre, for det er stadig væk alene en regulering i forhold til den forventede prisstigning.

[Finansministeren]

Dermed har jeg også på en vis måde svarret fru Ingerlise Koefoed. Nu kan jeg ikke huske den omtalte 4 pct.s regulering på kulturområdet, man jeg kan i hvert fald sige én ting ganske klart som et princip: i de to perioder, hvor dyrtidsreguleringen har været suspenderet, har man på de fleste områder gennemført en eller anden form for procentregulering i den pågældende periode, og det ligger klart, at alt det ophører pr. 31. marts, for i suspensionsperioden er der trådt en eller anden procent i stedet, og den gælder kun frem til den 31. marts 1987, og regulering efter reguleringspristallet afskaffes på de områder.

Det er derfor, jeg også lidt bramfrit sagde til fru Elisabeth Bruun Olesen – det var faktisk ikke arrogant ment – at man ingen regulering får, hvis man ikke vil støtte et sådant lovforslag. Det er bare en nøgtern konstatering af, hvordan situationen er. Det er regeringens forsøg på at sikre, at der for den nye periode bliver tale om at regulere i forhold til en forventet prisudvikling. Det er faktisk det meget positive, der ligger i forslaget, og hvis et sådant forslag ikke kom frem, skete der ikke nogen regulering overhovedet på dette område. Jeg synes, det ville være rart, hvis selv fru Elisabeth Bruun Olesen anskuede dette forslag i den positive ånd.

Fru Aase Olesen spørger, hvad der vil ske, hvis der opstår en ny sats på et område, om man så skal regulere denne lovgivning. Det er formentlig kontanthjælpen, fru Aase Olesen tænker på. Hvis der nu eksempelvis opstod en tredje sats, ville det være naturligt, at man regulerede denne tredje sats på samme måde som de eksisterende satser. Dertil vil jeg blot sige, at jeg synes, at det må være op til Folketinget, om man vil gennemføre det gennem en lovændring i sammenhæng med det, man gennemfører i hovedloven, eller man vil stille et ændringsforslag til det lovforslag, som nu ligger på bordet. Jeg mener, der har været vidt forskellig praksis gennem årene med hensyn til alle de love, vi beskæftiger os med her. Nogle gange har vi anvendt samlelovforslag, når noget er gennemført, andre gange har vi rettet det separat i de enkelte lovforslag. Når nye bestemmelser er blevet gennemført, er det ikke altid, vi har ændret hovedloven – tag igen reguleringspristallet; det mener jeg er et godt eksempel

på det – så der er ingen vanskeligheder på det område.

Fru Elisabeth Bruun Olesen spørger, hvad forskellen vil være i kroner og øre, hvis man sammenligner dette princip med princippet om regulering efter reguleringspristallet. De tal har jeg naturligvis ikke i hovedet, og det, der kan forplumre billedet, er selvfølgelig det, som fru Aase Olesen har været inde på, nemlig at pensionerne nok reguleres efter reguleringspristallet, men at det er uden energipriserne. Det giver en anden situation, og hvilken anden situation det giver, vil naturligvis også afhænge af, hvordan energiprisudviklingen vil være eksempelvis i det kommende år.

Men det, der står tilbage, er efter min opfattelse, at en regulering som den, der foreslås her, hvor vi før perioden, nemlig i det nye finansår, regulerer i forhold til den forventede prisudvikling, faktisk skulle være et bedre system end det, man har anvendt tilbage i tiden, og som har været bagudrettet og forsinket. Det, der adskiller sig ved i forhold til tidligere, er, at det ikke er fuldautomatisk som reguleringspristallet, men at det er efter den mekanisme, som anvendes ved budgettering i løbende priser.

Fru Elisabeth Bruun Olesen spurgte igen, om en opregulering af ydelserne i de separate love giver anledning til ændring i denne lovgivning. Nej, det gør det ikke, for det er den til enhver tid gældende – må jeg bruge udtrykket i bred forstand? – grundsats, som danner udgangspunkt for regulering efter dette her. Hvis man forøger en sats i en lov med x kroner, er det den gamle sats plus forhøjelsen på x kroner, som bliver reguleret efter dette her. Derfor har jeg stadig væk svært ved at se, at der overhovedet er nogen problemer, for det sker i de respektive love, og efter denne bestemmelse regulerer vi i forhold til prisudviklingen den til enhver tid gældende sats vedtaget af Folketinget.

(Kort bemærkning).

Helle Degen (S):

Jeg har hæftet mig meget ved, at de Radikale i den argumentation, fru Aase Olesen har brugt i bemærkningerne, på længere sigt også mener, at pensionerne og uddannelsesydelserne skal med ind under denne ordning, men altså åbenbart ikke lige nu; det forstår

[Helle Degn]

jeg så godt, hvis det er et valg, man forbereder.

Socialdemokratiet kan selvfølgelig ikke medvirke til at cementere den forringelse, som regeringen har skabt for de langtidsløse, for de arbejdsløse; der skal en social genopretning til, og vi ønsker ikke at medvirke til en cementering af den forskel, som regeringen altså ikke ønsker at rette op på.

Vi har forstået, at nyere lovgivning og særløvgivning altid vil gå forud for dette her. Vi vil kunne justere område for område, og det er så det, vi må gøre. Det var bl.a. baggrunden for, at jeg spurgte, hvad det så er for nogle lovforslag, regeringen vil følge dette lovforslag op med. For det er givet, at der må komme nogle lovforslag i halen på dette forslag, som må regulere nogle af de ydelser, som regeringen gerne vil have reguleret.

(Kort bemærkning).

Aase Olesen (RV):

Jeg hørte godt, at fru Helle Degn under et tidligere indlæg anvendte udtrykket »hvis det er et valg, man forbereder«. Jeg troede faktisk ikke, det var møntet på mig. Hvis det er et valg, vi forbereder! Hvad er det for et ejendommeligt udtryk? Hvis det var et valg, vi forberedte, startede vi forberedelsen den 16. oktober 1982, da vi sammen med Socialdemokraterne vedtog, at man ikke skulle tage pristalsreguleringen væk fra pensionerne. Så det valg var vi altså fælles med Socialdemokratiet om at forberede. Jeg begriber ikke, hvad det er for en måde at argumentere på.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling

vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Kommunaludvalget (27/11 86):

Udtræder: Jette Westh (SF)

Nyt medl.: Agerschou (SF)

Finansudvalget (2/12 86):

Udtræder: Arne Melchior (CD)

Nyt medl.: Bollmann (CD)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 3. december 1986, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.43